

TILLSTÅNDET
I UNIONEN
2018

Fria och rättvisa val till Europaparlamentet

#SOTEU

12 september 2018

”Jag vill att européerna ska kunna göra sina politiska val i maj i rättvisa, säkra och öppna val till Europaparlamentet. I vår uppkopplade värld har risken för otillbörlig inblandning och manipulation har aldrig varit så stor. Det är dags att införa valregler som matchar den digitala åldern och som skyddar den europeiska demokratin.”

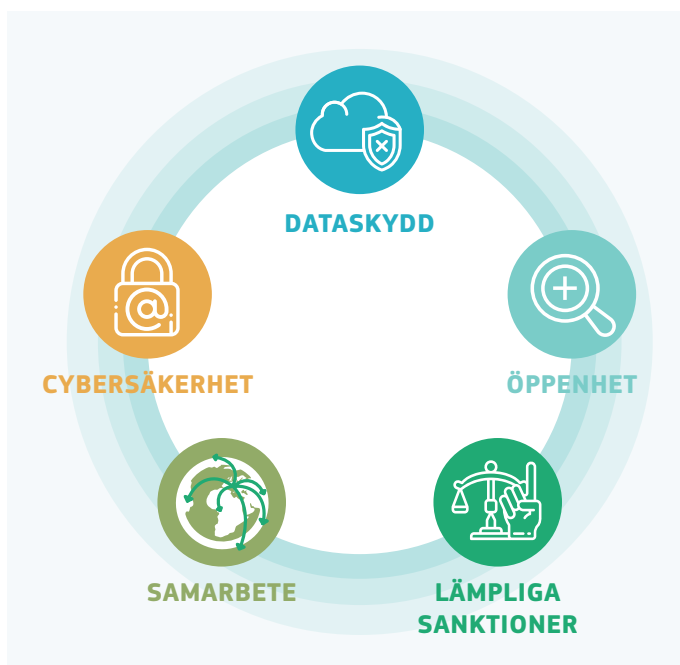
Jean-Claude Juncker den 12 september 2018

I säkerhetsunionen ingår att se till att de demokratiska systemen i EU är motståndskraftiga. För att bidra till att nästa års **val** till Europaparlamentet organiseras på ett **rättvist, fritt och öppet sätt** tillkännagav därför EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker en rad konkreta åtgärder i sitt årliga tal om tillståndet i unionen. Kommissionen presenterar idag potentiella hot mot valen och föreslår lösningar på hur nationella regeringar och myndigheter, politiska partier, medierna och digitala plattformar skulle kunna bemöta dem.

De föreslagna åtgärderna är bl.a. följande:

- En rekommendation om nätverk för samarbete i fråga om valen, transparens på nätet, skydd mot cybersäkerhetsincidenter och kamp mot desinformationskampanjer.
- Riktlinjer om tillämpningen av EU:s allmänna dataskyddsförordning.
- En rättslig ändring för att skärpa bestämmelserna om finansiering av europeiska politiska partier.

Uppsättningen åtgärder för att skydda europeiska val inriktas på följande:

DATASKYDD: Förbättra personuppgiftsskydd i samband med valen.

ÖPPENHET: Garantera öppenhet i politiska kampanjer på nätet.

CYBERSÄKERHET: Skydda valen mot it-angrepp.

SAMARBETE: Förbättra det nationella och europeiska samarbetet när det gäller potentiella hot mot valet till Europaparlamentet.

LÄMPLIGA SANKTIONER: Garantera att valreglerna respekteras av alla.

DATASKYDD:

De senaste avslöjandena om bl.a. Facebooks och Cambridge Analyticas agerande där man misstänker att personuppgifter har missbrukats lyfter fram riskerna med vissa nätfunktioner för valprocesser.

Kommissionen **vägleder** europeiska politiska partier, stiftelser och nationella valmyndigheter men också plattformar för sociala medier **när det gäller hur EU:s nya allmänna dataskyddsförordning som började gälla i maj 2018 ska tillämpas i samband med valen.**

ÖPPENHET

Även om skyddsåtgärder och regler gäller när man anordnar val offline finns det risk för att regler som gäller öppenhet och gränser för valutgifter, tystperioder och mediernas lika behandling av kandidater under valperioden kan kringgå.

Kommissionen har redan inlett arbetet med att bekämpa desinformation på nätet. Handlingsregler bör ålägga onlineplattformar och reklambranschen skyldighet att säkerställa öppenhet och begränsa möjligheterna att rikta politisk annonsering. Handlingsreglerna väntas antas senast i slutet av september 2018. Kommissionen kommer att bevaka processen ingående, utvärdera de framsteg som gjorts och analysera de första resultaten av handlingsreglerna före slutet av 2018.

Kommissionen ger rekommendationer till myndigheter, politiska partier och stiftelser i EU-länderna om hur man kan **säkerställa insyn i politisk reklam.**

Politiska partier, stiftelser och kampanjorganisationer bör göra information tillgänglig för allmänheten om hur mycket pengar de satsar på onlinereklam i en kampanj.

De bör tydligt ange vilket parti eller vilken politiska stödgrupp som står bakom betald politisk reklam på nätet.

De bör ge europeiska medborgare information om hur de väljs ut som målgrupp för spridningen av sådan reklam.

Om dessa principer inte följs bör EU-länderna tillämpa relevanta valsanktioner.

NATIONELLT OCH EUROPEISKT SAMARBETE

Samarbete på nationell nivå och EU-nivå mellan olika aktörer som deltar i valprocessen kommer att göra det enklare att upptäcka potentiella risker för valen, inklusive hybridhot, och bidra till att problemen snabbt kan lösas.

Kommissionen anordnade det första utbytet med EU-länderna om bästa praxis vid val i april 2018. Som uppföljning kommer kommissionen att inrätta ett europeiskt samarbetsnätverk inför valen till Europaparlamentet 2019. Ytterligare två möten kommer att äga rum i januari och april 2019.

Kommissionen rekommenderar att myndigheterna i EU-länderna förbättrar följande:

- ▶ **Samarbetet på nationell nivå** – varje land bör utse ett nationellt samarbetsnätverk för valen som samordnar olika myndigheters arbete (myndigheter med behörighet i fråga om valen, myndigheter som ansvarar för att övervaka och genomdriva regler för verksamhet på nätet). På så sätt kan de snabbt upptäcka eventuella hot mot valet till Europaparlamentet och snabbt verkställa befintliga regler, t.ex. sanktioner.
- ▶ **Samarbete på EU-nivå** – varje land bör utse en enda kontaktpunkt för genomförandet av denna rekommendation. Det gör utbyte av sakkunskap och bästa praxis enklare för EU-länderna, bland annat om hot, klyftor och verkställighet.

CYBERSÄKERHET

It-angrepp utgör en risk för valen, kampanjer, politiska partier, kandidater eller offentliga myndigheters system och kan påverka integritet och rättvisa i valprocessen.

Kommissionen har tillsammans med de nationella myndigheter som ansvarar för cybersäkerheten och EU:s byrå för nät- och informationssäkerhet utarbetat ett kompendium som ger särskilda riktlinjer för cybersäkerhetshot. Parallellt med rekommendationen föreslår kommissionen att man upprättar ett nätverk av kompetenscentrum för cybersäkerhet tillsammans med ett nytt europeiskt kompetenscentrum för att samordna och målinrikta tillgänglig finansiering när det gäller cybersäkerhetssamarbete, forskning och innovation.

Kommissionen rekommenderar

- ▶ att myndigheterna i EU-länderna antar tekniska eller organisatoriska åtgärder för att **hantera risker som hotar säkerheten i nätverks- och informationssystem** som används för organisationen av valen till Europaparlamentet och
- ▶ att medlemsländernas myndigheter med ansvar för cybersäkerheten tillämpar riktlinjerna för cybersäkerhetshot.

LÄMPLIGA SANKTIONER

Kommissionen föreslår att man **inför ekonomiska påföljder på 5 % av ett europeiskt partis eller en politisk stiftelses årsbudget** om de bryter mot uppgiftsskyddsbestämmelserna i ett försök att påverka resultatet av valen till Europaparlamentet. Dessutom skulle partier eller stiftelser som har befunnits skyldiga inte kunna ansöka om finansiering från Europeiska unionens allmänna budget under det år de sanktioneras. Dessa regler genomförs av myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser. När det gäller politisk reklam bör EU-ländernas myndigheter tillämpa relevanta valsanktioner om principerna om öppenhet inte följs.

